

5 жніўня 2011 г.

Заклік да неадкладнага і безумоўнага вызвалення Алеся Бяляцкага

4 жніўня 2011 г. ў Мінску быў затрыманы старшыня Праваабарончага цэнтра “Вясна” Алесь Бяляцкі. Яго затрыманне мы расцэньваем як наўпросты вынік законнай праваабарончай дзейнасці А. Бяляцкага ў Беларусі. Крымінальная справа ў дачыненні да А.Бяляцкага заведзеная па ч.2 арт. 243 КК РБ – “утойванне прыбыткаў у асабліва буйным памеры”, што прадугледжвае пазбаўленне волі на тэрмін да сямі гадоў з канфіскацыяй маёмасці.

Заклікаем улады Беларусі неадкладна і безумоўна вызваліць Алеся Бяляцкага з-пад варты і спыніць крымінальны пераслед беларускіх праваабаронцаў, журналістаў, юрыстаў, актывістаў.

Цягам апошніх гадоў у Беларусі супраць Алеся Бяляцкага праводзілася масавая паклёпніцкая медыя-кампанія па дзяржаўных тэле- і радыёканалах, дзе на яго навешвалі ярлык ворага Беларусі №1. У кватэры і лецішчы Бяляцкага праведзеныя ператрусы з канфіскацыяй матэрыялаў, не раз абшукваліся і пад пастаянным назіраннем знаходзяцца і памяшканні “Вясны”. Уціск на А.Бяляцкага і “Вясну” надзвычай узмацніўся пасля прэзідэнцкіх выбараў 19 снежня 2010 г. – адначасова з ростам ціску на ўсю праваабарончую супольнасць Беларусі.

Беларускім праваабарончым арганізацыям пастаянна адмаўляюць у рэгістрацыі, якая з’яўляецца неабходнай перадумовай для легальнай і адкрытай дзейнасці ўнутры краіны. “Вясну” зачынілі ў 2003 г. пасля актыўнага ўдзелу арганізацыі ў назіранні за прэзідэнцкімі выбарамі. З таго часу ва ўмовах пастаянных адмоў у рэгістрацыі арганізацыя вымушаная працаваць падпольна, што робіць немагчымым адкрыццё рахунку ў беларускім банку і атрыманне фінансавання ўнутры краіны. Рашэннем Камітэта па правах чалавека ААН было пацверджана, што ўлады Беларусі абавязаныя зноў зарэгістраваць “Вясну” і надалей перадухіліць парушэнні права на свабоду аб’яднанняў, гарантаваныя Міжнародным пактам аб палітычных і грамадзянскіх правах, які ратыфікавала і Беларусь (гл. справу “Бяляцкі і іншыя супраць Беларусі”, 24 ліпеня 2007 г.¹).

Акрамя таго, Крымінальны кодэкс Беларусі расцэньвае дзейнасць ад імя незарэгістраваных груп як злачынства. Паводле Артыкула 193-1 КК, “арганізацыя дзейнасці або ўдзел у дзейнасці <...> грамадскага аб’яднання, рэлігійнай арганізацыі або фонда” караецца штрафам або арыштам на тэрмін да шасці месяцаў, або пазбаўленнем волі на тэрмін да двух гадоў.

Карыстаючыся агульнапрызнаным правам законным і мірным шляхам адстойваць і бараніць універсальныя правы чалавека, “Вясна” адчыніла асабістыя банкаўскія

¹ See: <http://humanrightshouse.org/Articles/11201.html>

рахункі ў суседніх краінах, найперш у Літве, у мэтах працягнення дзейнасці. Гадамі на гэтыя рахункі пералічваліся ахвяраванні з-за мяжы на праваабарончую дзейнасць, пра якія, з улікам далейшага пагаршэння сітуацыі з правамі чалавека ў краіне і ўсіх прычын, што змусілі адчыняць рахункі за мяжой, беларускім уладам не паведамлялася.

Аднак у сакавіку 2011 г. літоўскія ўлады задаволілі просьбу беларускіх уладаў аб перадачы інфармацыі аб асабістым рахунку А. Бяляцкага за апошнія гады, чым стварылі спрыяльныя ўмовы для ўзбуджэння супраць яго крымінальнай справы. З гэтай нагоды выражаем шчырыя шкадаванні. У чэрвені 2011 г. беларускія ўлады паведамілі А. Бяляцкаму аб тым, што па яго фінансавых справах вядзецца следства.

Цяпер А.Бяляцкі ўтрымліваецца пад вартай за атрыманне замежнай фінансавай дапамогі і непаведамленне аб гэтым беларускім уладам. “Думаю, прычынай гэтых абвінавачванняў з’яўляецца тое, што наша арганізацыя (Вясна) аказвала дапамогу ахвярам палітычных рэпрэсій ў Беларусі”, - заявіла Таццяна Равяка, калега А.Бяляцкага ў “Вясне” і Прэзідэнтка беларускага Дома правоў чалавека ў Вільні. У Беларусі “Вясна” дапамагла сотням пацярпелых.

Арышт А.Бяляцкага – новы крок па ўзмацненні рэпрэсій супраць грамадзянскай супольнасці і легітымнай праваабарончай дзейнасці ў Беларусі, якое набыло беспрэцэдэнтны характар пасля 19 снежня 2010 г. Атака на выдатнага дзеяча праваабарончай сферы паказвае намер уладаў прымусяць іншадумцаў змоўкнуць.

Заклікаем улады Беларусі неадкладна і безумоўна вызваліць Алёся Бяляцкага.

Лічым неабходным скасаваць Арт. 193-1 КК РБ у мэтах адпаведнасці сусветным і еўрапейскім стандартам свабоды аб’яднанняў.

Таксама заклікаем міжнародную супольнасць праявіць палітычную волю, карыстаючыся сваім аўтарытэтам і наяўнымі механізмамі, каб запатрабаваць стварэння ў Беларусі магчымасцяў для мірнай і законнай працы праваабаронцаў без страху помсты, пераследу і абмежаванняў.

Беларускі Дом правоў чалавека ў выгнанні ў Вільні, Літва

Дом правоў чалавека ў Баку (ад імя наступных арганізацый):

- Асоцыацыя зашчыты прав жанчын ім. Д. Аліевай (APWR)
- Асоцыацыя юрыстоў Азербайджана
- Правозащитный центр Азербайджана (АНРС)
- Інстытут свабоды і безапаснасці рэпартэраў (ІРФС)
- Обществo правoвoгo абразoвaннa
- Інстытут прав СМІ
- Обществo гumanітарных ісслeдoвaннaй
- Жeнскaя асoцыaцыя зa рaцiоnальнoe рaзвнeттe (WARD)

Дом правоў чалавека ў Сараеве (ад імя наступных арганізацый):

- Союз жанчын "Renaissance"

- Фонд CURE
- Хельсинкский комитет по правам человека в Боснии и Герцеговине
- Региональный координатор молодежных групп
- Сербский гражданский совет «Движение за равенство» - Совет Кантона Сараево
- Центр «Женщина и общество»

Дом правоў чалавека ў Осле (ад імя наступных арганізацый):

- Health and Human Rights Info
 - Фонд Домов прав человека
 - FIAN Norway
 - Норвежский бирмский комитет
 - Норвежский Хельсінкскі камітэт
-
- Армянская Хельсінкская асацыяцыя (Арменія)
 - Журналістскі клуб Аспарэз (Арменія)
 - Грамадзянская Беларусь (Чэхія)
 - Civil Rights Defenders (Швецыя)
 - Danish Helsinki-Committee for Human Rights
 - Інстытут па правах чалавека Даніі
 - Хельсінкская грамадзянская асамблея, Ванадзор (Арменія)
 - Human Rights Watch
 - Індэкс цензуры (Вялікабрытанія)
 - Міжнароднае партнёрства ў імя правоў чалавека (IPHR) (Брусель)
 - Юрысты супраць катаванняў (Арменія)
 - Libereco – Partnership for Human Rights (Germany)
 - M'ART (Украіна)
 - Östgruppen – Шведская ініцыятыва за дэмакратыю і правы чалавека (Швецыя)
 - People in Need (Чэхія)
 - Pink Armenia (Арменія)
 - Нідэрландскі Хельсінкскі камітэт
 - Фонд правоў чалавека імя Рафто (Нарвегія)
 - Украінскі Хельсінкскі звяз правоў чалавека
 - Шахатун. Жонкі палітвязняў Арменіі
 - Жаночы рэсурсны цэнтр Арменіі
 - Сапраўдны свет, сапраўдныя людзі (Арменія)
 - Цэнтр грамадзянскай супольнасці “Гарантыя” (Арменія)
 - Маладзёвы праваабарончы рух (Расія)